

Handläggare
Sofia Regnell
Telefon: 08-50809021

Till
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2024-12-12

Remiss av Prioriterat gångvägnät för Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/976

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av Prioriterat gångvägnät för Stockholm, för yttrande till kommunstyrelsen senast den 16 december 2024. Det övergripande syftet med framtagandet av ett prioriterat gångvägnät är att locka fler människor att gå – i enlighet med gångplanens målbild om att stockholmare och besökare ska kunna, vilja, veta och våga gå. Det prioriterade gångvägnätet fokuserar främst på ett sammanhängande och gent nätverk av gångvägar med bra anslutning till kollektivtrafiken samt attraktiva, universellt utformade och trygga offentliga rum.

Förvaltningen är positiv till att staden genomför åtgärder för att främja gåendet. I enlighet med stadens framkomlighetstrategi är ökad andel gång- och cykeltransporter en förutsättning för att fler personer ska kunna förflytta sig när staden växer och förtätas, och är även positivt ur ett folkhälsoperspektiv samt ur miljösynpunkt. Förvaltningen anser dock att strategin för ett prioriterat gångvägnät behöver konkretiseras och tydliggöras för att åtgärder ska kunna genomföras i praktiken. Den beskriver exempelvis inte hur ansvarsfördelningen inom stadens förvaltningar ska se ut för att åtgärder ska kunna genomföras. Den lyfter inte heller hur olika intressen och värden ska vägas mot varandra i samband med eventuella intressekonflikter som kan uppkomma i och med genomförandet av strategin.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av Prioriterat gångvägnät för Stockholm, för yttrande till kommunstyrelsen senast den 16 december 2024.

Ärendet

Det övergripande syftet med framtagandet av ett prioriterat gångvägnät är att locka fler människor att gå – i enlighet med gångplanens målbild om att stockholmare och besökare ska kunna, vilja, veta och våga gå. Enligt planen innebär en gångvänlig stad följande:

- ett sammanhängande och gent nätverk av gångvägar med bra anslutning till kollektivtrafiken
- tät och funktionsblandad bebyggelse där det är nära mellan målpunkterna
- attraktiva, universellt utformade och trygga offentliga rum
- begränsade mängder biltrafik, låga hastigheter och trafiksäkra gångpassager

Det prioriterade gångvägnätet fokuserar främst på den första punkten i listan, genom att peka ut ett gent nätverk av gångstråk som tillsammans binder samman stadens viktiga målpunkter men också till viss del på punkt tre. I nätet framhålls stråk som fyller en särskilt viktig funktion ur ett gångperspektiv och där många människor rör sig. Materialet anger även framtida eller saknade länkar som kan bidra till att åstadkomma ett mer gent och sammanhängande gångvägnät. Nätet ska i första hand ses som ett prioriteringsstöd som kan underlätta åtgärdsplaneringen för flera olika delar av stadens verksamheter.

Det prioriterade gångvägnätet syftar till att vara ett övergripande, sammanhängande system som knyter ihop stadsdelar och målpunkter som till exempel spårstationer, stora arbetsplatsområden, centrumfunktioner, skolor och idrottsplatser och här samlas större flöden av människor.

En kategori gångvägar som inte ingår i det prioriterade gångvägnätet är rekreativa stråk. De rekreativa gångstråken består av vägar med höga naturvärden eller kulturvärden. Dessa stråk utgör sällan de genaste kopplingarna utan det är andra kvaliteter som gör dem attraktiva för rekreation. Det rekreativa stråken sträcker sig genom naturområden, skogsmark, parker och längs med vatten. På vissa platser sammanfaller de rekreativa stråken med det prioriterade gångvägnätet. Då har stråket både höga naturvärden samtidigt som det knyter ihop viktiga målpunkter eller fungerar uppsamlade och har därmed stora gångflöden. Inom projektet

Gångstråk Stockholm har 26 rekreativa stråk pekats ut i och runt Stockholms stad.

I utpekandet av de gångstråk som ingår i det prioriterade gångvägnätet har ingen hänsyn tagits till markägarskap eller rådighet – stråken är valda efter deras funktion och attraktionskraft ur ett fotgängarperspektiv. Ungefär 95 procent av det prioriterade gångvägnätet ligger inom stadens rådighet men där rådighet saknas kan staden inte på egen hand säkerställa gångbanornas skick och standard. Förhoppningen är dock att utpekandet av särskilt viktiga gångstråk kan ge stöd även till andra fastighetsägare och markförvaltare i deras åtgärdsplanering och prioritering.

Det prioriterade gångvägnätet har klassificerats enligt följande stråktyper:

Huvudgångstråken utgör basen i det prioriterade gångvägnätet. De består av gena kopplingar som knyter ihop stadsdelar och viktiga målpunkter.

Stadslivsstråken är huvudgångstråk med särskilt höga urbana kvaliteter såsom hög bebyggelseäthet, funktionsblandad bebyggelse, höga vistelsevärden, aktiva bottenvåningar och befolkade gaturum.

Framtida gångstråk är stråk där planarbete pågår och/eller det finns en konkret idé om framtida gatu- och bebyggelsestruktur. Här framhävs stråk vars utformning behöver ges särskild omsorg i samband med till exempel planeringen av ett investerings- eller exploateringsprojekt.

De strategiska kopplingarna är vagare i sin karaktär och inte nödvändigtvis relaterade till pågående eller planerade projekt. Strategiska kopplingar omfattar huvudsakligen saknade gångförbindelser som kan hjälpa till att överbrygga barriärer eller åstadkomma genare gångvägar mellan målpunkter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till att staden genomför åtgärder för att främja gåendet. I enlighet med stadens framkomlighetstrategi är ökad andel gång- och cykeltransporter en förutsättning för att fler personer ska kunna förflytta sig när staden växer och förtätas, och är även positivt ur ett folkhälsoperspektiv samt ur miljösynpunkt.

Förvaltningen anser dock att strategin ett prioriterat gångvägnät behöver konkretiseras och tydliggöras för att åtgärder ska kunna genomföras i praktiken. I strategin beskrivs att utpekandet av huvudstråk inte tar hänsyn till markägarskap och rådighet, men den beskriver inte heller hur ansvarsfördelningen inom stadens förvaltningar ska se ut för att åtgärder ska kunna genomföras. Den lyfter inte heller hur olika intressen och värden ska vägas mot varandra i samband med eventuella intressekonflikter som kan uppkomma. Det behöver klargöras vilken förvaltning som ansvarar för att åtgärder ska genomföras och hur dessa åtgärder ska finansieras.

Exempelvis måste hänsyn tas till befintlig grönska, kulturhistoria och parkkaraktär vid utveckling av huvudstråk genom parkmiljöer. Det behöver beaktas att utökad snöröjning, saltsopning och ny markbeläggning, kan innebära stora negativa konsekvenser för befintliga natur- och kulturvärden i de aktuella parkerna. Förvaltningen anser sammanfattningsvis att de speciella förutsättningarna som finns inför att utveckla huvudstråk i parkmiljöer bör beskrivas tydligare i strategin.

Förvaltningen anser också att den potentiella konflikten som kan uppkomma mellan gående och cyklister bör lyftas och problematiseras mer. Denna intressekonflikt kan väntas växa i och med att andelen gång- och cykeltrafikanter blir större i takt med att staden växer.

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Karin Ekrim
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Stockholms prioriterade gångvägnät

Kartmaterialet går att finna under § 28 vid trafiknämndens möte 2024-08-29 via denna länk:

<https://insynsverige.se/stockholm-trafficnamnden/dagordning?date=2024-08-29>

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2024-11-27
Karin Ekrim, Avdelningschef	2024-11-27